

ZAKON O TERITORIJALNOJ ORGANIZACIJI REPUBLIKE SRPSKE

("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 69/2009, 70/2012, 83/2014, 106/2015, 26/2019,
15/2021, 37/2022 i 32/2023)

Neslužbeni integralni tekst

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se teritorijalna organizacija Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika), kao i uslovi i postupak za teritorijalnu promjenu.

Član 2

- (1) Teritoriju Republike čine opštine i gradovi.
- (2) Naziv jedinice lokalne samouprave utvrđuje se zakonom.

Član 2a

- (1) Inicijativu za promjenu naziva jedinice lokalne samouprave mogu podnijeti zainteresovana skupština jedinice lokalne samouprave ili najmanje 30% birača koji imaju prebivalište na području jedinice lokalne samouprave za koju se traži promjena naziva.
- (2) O inicijativi koju podnosi najmanje 30% birača koji imaju prebivalište na području jedinice lokalne samouprave za koju se traži promjena naziva mišljenje daje skupština jedinice lokalne samouprave.
- (3) Inicijativa za promjenu naziva jedinice lokalne samouprave mora biti obrazložena i mora da sadrži razloge koji opravdavaju promjenu naziva.
- (4) Inicijativa iz stava 3. ovog člana podnosi se Vladi posredstvom Ministarstva uprave i lokalne samouprave.
- (5) Nakon razmatranja inicijative, Vlada donosi odluku o inicijativi za promjenu naziva jedinice lokalne samouprave.
- (6) U slučaju prihvatanja inicijative, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz stava 5. ovog člana, Vlada će utvrditi nacrt zakona i uputiti ga u dalju proceduru.

Član 3

- (1) Područje jedinice lokalne samouprave čine naseljena mjesta, odnosno katastarske opštine koje ulaze u njen sastav.

(2) Eranice područja jedinice lokalne samouprave podudaraju se sa granicama naseljenih mjesta i sa granicama katastarskih opština sa njenog područja.

(3) Statutom jedinice lokalne samouprave utvrđuje se njeno sjedište.

II - OPŠTINA

Član 4

Opština je osnovna teritorijalna jedinica lokalne samouprave koja se formira za dio naseljenog mjesta, za jedno naseljeno mjesto ili za više naseljenih mjesta.

Član 5

Opštine u Republici Srpskoj su: Bileća, Berkovići, Bratunac, Brod, Višegrad, Vlasenica, Vukosavlje, Gacko, Donji Žabar, Istočni Mostar, Istočni Drvar, Istočna Ilidža, Istočno Novo Sarajevo, Istočni Stari Grad, Jezero, Kalinovik, Kneževo, Kozarska Dubica, Kostajnica, Kotor Varoš, Krupa na Uni, Kupres, Lopare, Ljubinje, Milići, Modriča, Mrkonjić Grad, Nevesinje, Novi Grad, Novo Goražde, Osmaci, Oštra Luka, Pale, Pelagićevo, Petrovac, Petrovo, Rogatica, Rudo, Ribnik, Srbac, Srebrenica, Sokolac, Stanari, Teslić, Trnovo, Ugljevik, Foča, Han Pijesak, Čajniče, Čelinac, Šamac, Šekovići i Šipovo.

Član 6

Osnivanje opštine ili promjena područja opštine (u daljem tekstu: teritorijalna promjena) vrši se:

- a) spajanjem dviju ili više susjednih opština u novu opštinu,
- b) podjelom jedne opštine u dvije ili više novih opština,
- v) pripajanjem dijela jedne opštine susjednoj i
- g) spajanjem dijelova dvije ili više susjednih opština u novu opštinu.

Član 7

Postupak teritorijalne promjene obuhvata:

- a) podnošenje inicijative sa elaboratom o opravdanosti teritorijalne promjene sa grafičkim prikazom na katastarskim podlogama i opisom granice područja,
- b) razmatranje inicijative sa elaboratom o opravdanosti teritorijalne promjene od strane skupštine opštine,
- v) imenovanje i rad Komisije za davanje mišljenja o ispunjenosti uslova za teritorijalnu promjenu (u daljem tekstu: Komisija),
- g) odluka Vlade i
- d) zakonodavni postupak.

Član 8

Uslovi za teritorijalnu promjenu procjenjuju se na osnovu:

- a) raspoloživog društvenog, ekonomskog i fiskalnog potencijala područja za koje se zahtijeva teritorijalna promjena,
- b) mogućnosti održavanja i razvoja osnovne infrastrukture i drugih relevantnih uslova koji su u funkciji pružanja osnovnih komunalnih i drugih lokalnih usluga,
- v) potrebe da se obezbijedi geografski i prostorno zaokružena cjelina,
- g) društvenog interesa za očuvanje određenog područja i
- d) upravnog potencijala područja.

Član 9

- (1) Društveni potencijal u smislu člana 8. tačka a) podrazumijeva raspored mreže javnih ustanova neophodnih za funkcionisanje određenog područja.
- (2) Ekonomski potencijal u smislu člana 8. tačka a) podrazumijeva prirodne resurse i izgrađene privredne kapacitete i infrastrukturu koja obezbjeđuje odgovarajuće izvore prihoda i ekonomski razvoj određenog područja.
- (3) Fiskalni potencijal u smislu člana 8. tačka a) podrazumijeva sposobnost područja koje zahtijeva teritorijalnu promjenu da iz raspoloživih javnih prihoda prikupljenih isključivo na području za koje se zahtijeva teritorijalna promjena, obezbijedi redovno finansiranje poslova koji su od interesa za stanovništvo tog područja.
- (4) Sposobnost izgradnje, razvoja i održavanja osnovne infrastrukture i drugih relevantnih uslova koji su u funkciji pružanja osnovnih komunalnih i drugih lokalnih usluga iz člana 8. tačka b) procjenjuje se u odnosu na uslove utvrđene zakonom za obavljanje komunalnih i drugih djelatnosti i infrastrukturu za to područje.
- (5) Potreba da se obezbijedi geografski i prostorno zaokružena cjelina iz člana 8. tačka v) ovog zakona, saglasno Prostornom planu Republike, procjenjuje se u odnosu na geografsku povezanost i udaljenost naselja i sjedišta opštine.
- (6) Društveni interes za očuvanje određenog područja, u smislu člana 8. tačka g) podrazumijeva očuvanje demografske stabilnosti, očuvanje kvaliteta zemljišta i prirodnih resursa, biodiverziteta, ekološke ravnoteže, te obezbjeđenje ravnomjernog razvoja institucija od opšteg interesa i razvoja naselja u Republici.
- (7) Upravni potencijal u smislu člana 8. tačka d) podrazumijeva efikasno i ekonomično obavljanje izvornih i prenesenih poslova iz djelokruga poslova organa jedinice lokalne samouprave.

Član 10

Vlada će uredbom propisati kriterijume za procjenu uslova za teritorijalnu promjenu iz člana 8. ovog zakona, uz prethodno pribavljeno mišljenje Saveza opština i gradova Republike.

Član 11

(1) Inicijativu za teritorijalnu promjenu mogu podnijeti:

a) najmanje 30% birača koji imaju prebivalište na području za koje se zahtijeva teritorijalna promjena,

b) organ opštine ili

v) Ministarstvo uprave i lokalne samouprave (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(2) Podnosilac inicijative dužan je da uz inicijativu pripremi elaborat o opravdanosti teritorijalne promjene, u skladu sa ovim zakonom.

Član 12

(1) Elaboratom o opravdanosti teritorijalne promjene iskazuje se procjena pokazatelja o ispunjenosti uslova iz čl. 8, 9. i 10. ovog zakona i prijedlog za područje, naziv i sjedište opštine.

(2) Elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži i podatke o prirodnim resursima, infrastrukturi, demografskim, ekonomskim, obrazovnim, kulturnim i drugim pokazateljima i procjenu pozitivnih i negativnih efekata za lokalno stanovništvo, odnosno za razvoj područja za koje se zahtijeva teritorijalna promjena.

Član 13

(1) Inicijativu i elaborat o opravdanosti teritorijalne promjene razmatra skupština opštine i daje mišljenje, pri čemu negativno mišljenje ne zaustavlja proceduru.

(2) Načelnik opštine, odnosno načelnici opština dužni su da inicijativu sa elaboratom o opravdanosti teritorijalne promjene učine dostupnim javnosti, u skladu sa statutom opštine.

(3) Način izjašnjavanja građana o opravdanosti teritorijalne promjene uređuje se statutom opštine.

Član 14

(1) U roku od 30 dana od dana dostavljanja mišljenja iz stava 1. člana 13. ovog zakona, Vlada imenuje Komisiju.

(2) Komisiju iz stava 1. ovog člana čine po jedan predstavnik republičkih organa uprave nadležnih za poslove: lokalne samouprave, finansija, uređenje prostora, privrede, saobraćaja i veza, geodetske i imovinskopravne poslove i po jedan predstavnik opštine, odnosno opština na koje se teritorijalna promjena odnosi.

(3) O inicijativi i elaboratu za teritorijalnu promjenu Komisija u roku od 90 dana od dana imenovanja, dostavlja obrazloženo mišljenje Vladi.

Član 15

(1) Nakon razmatranja inicijative i elaborata o opravdanosti teritorijalne promjene, mišljenja skupštine opštine i mišljenja Komisije iz člana 14. ovog zakona, Vlada donosi obrazloženu odluku o inicijativi za teritorijalnu promjenu.

(2) U slučaju prihvatanja inicijative, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz stava 1. ovog člana, Vlada će utvrditi nacrt zakona.

Član 16

Nakon stupanja na snagu zakona o teritorijalnoj promjeni sprovode se izbori za organe novoosnovane opštine, u skladu sa izbornim propisima.

Član 17

(1) Novoosnovana opština će donijeti statut opštine u roku od 60 dana od dana konstituisanja skupštine opštine.

(2) Skupština novoosnovane opštine će donijeti budžet opštine u roku od tri mjeseca od dana konstituisanja skupštine opštine.

(3) Do donošenja budžeta iz stava 2. ovog člana, finansiranje će se vršiti na osnovu odluke o privremenom finansiranju.

Član 18

(1) Ukoliko se dvije ili više opština spoje u novu opštinu, danom osnivanja nove opštine cjelokupna njihova imovina postaje imovina novoosnovane opštine.

(2) Na novoosnovanu opštinu prelaze i sva imovinska prava i obaveze tih opština.

Član 19

(1) Imovina opštine koja se podijelila u dvije ili više novih opština, ili se njen dio pripojio susjednoj opštini, podijeliće se sporazumno. <https://advokat-prnjavorac.com>

(2) Odluku o načinu sporazumne podjele imovine iz stava 1. ovog člana, donose skupštine opština u roku od tri mjeseca od dana konstituisanja novoosnovane opštine.

(3) Poslove upravljanja još nepodijeljenom zajedničkom imovinom, vrše organi opštine na čijem području se nalazi imovina, uz saglasnost druge opštine.

Član 20

(1) Ukoliko se ne postigne sporazum o podjeli imovine iz člana 19. ovog zakona, opštine se mogu sporazumjeti da rješavanje spora o podjeli zajedničke imovine povjere arbitraži.

(2) Arbitraža se formira od jednakog broja predstavnika strana u sporu, predstavnika Vlade i jednog člana iz reda stručnjaka iz oblasti imovinskog prava, koji je istovremeno predsjednik arbitraže.

(3) Način rada i odlučivanja arbitraže uređuje se aktom koji donosi arbitraža.

Član 21

(1) Sporazumom o iznošenju spora pred arbitražom, strane u sporu određuju pitanje koje je predmet arbitraže.

(2) Arbitraža može odlučiti samo o pitanju koje su pred njom iznijele strane u sporu.

Član 22

Odluka arbitraže je konačna i ima snagu sudskog poravnanja.

III - GRAD

Član 23

(1) Grad je teritorijalna jedinica koja predstavlja koherentnu geografsku, istorijsku, administrativnu, socijalnu, ekonomsku cjelinu sa odgovarajućim nivoom razvoja.

(2) Grad koji u svom sastavu nema opština ima karakter osnovne jedinice lokalne samouprave.

Član 24

(1) Gradovi u Republici Srpskoj su Banja Luka, Bijeljina, Gradiška, Derventa, Doboj, Zvornik, Istočno Sarajevo, Laktaši, Prijedor, Prnjavor i Trebinje.

(2) Posebnim zakonom status grada može steći i druga opština.

(3) Promjene područja grada, koji u svom sastavu nema opština, vrši se na način propisan za promjene područja opština.

Član 25

(1) Gradovi Banja Luka, Bijeljina, Gradiška, Derventa, Doboj, Zvornik, Laktaši, Prijedor, Prnjavor i Trebinje u svom sastavu nemaju opština.

(2) Područje grada Istočno Sarajevo čine područja opština: Istočna Ilidža, Istočno Novo Sarajevo, Pale, Sokolac, Istočni Stari Erad i Trnovo.

IV - NASELJENA MJESTA

Član 26

Naseljeno mjesto je dio područja jedinice lokalne samouprave koje ima izgrađene objekte za stanovanje, osnovnu komunalnu infrastrukturu i druge objekte neophodne za zadovoljavanje potreba stanovnika nastanjenih na njegovom području.

Član 27

(1) Naseljeno mjesto može biti u sastavu samo jedne jedinice lokalne samouprave.

(2) Na području jedne jedinice lokalne samouprave dva ili više naseljenih mjesta ne mogu imati isti naziv.

Član 28

Naseljenom mjestu može se dati naziv koji ima geografska, etnografska, istorijska ili druga obilježja.

Član 29

Do donošenja zakona o naseljenim mjestima koja čine područje jedinice lokalne samouprave, Vlada će ovo pitanje urediti uredbom.

Član 30

(1) Inicijativu za pokretanje postupka za osnivanje novog naseljenog mjesta, za određivanje naziva novonastalog naseljenog mjesta, za promjenu naziva naseljenog mjesta, odnosno za utvrđivanje da je naseljeno mjesto prestalo da postoji može pokrenuti zainteresovana skupština jedinice lokalne samouprave ili 20% birača koji imaju prebivalište na području na koje se promjena odnosi.

(2) O inicijativi iz stava 1. ovog člana, koju pokreće 20% birača koji imaju prebivalište na području na koje se promjena odnosi, mišljenje daje skupština jedinice lokalne samouprave.

(3) Obrazložena inicijativa sa grafičkim prikazom na katastarskim podlogama područja na koje se promjena odnosi podnosi se Vladi.

Član 31

(1) O naseljenim mjestima vodi se registar naseljenih mjesta.

(2) Registar naseljenih mjesta iz stava 1. ovog člana vodi Ministarstvo.

(3) Sadržaj i način vođenja registra iz stava 1. ovog člana propisuje Vlada uredbom.

V - KATASTARSKE OPŠTINE

Član 32

(1) Katastarska opština je katastarska teritorijalna jedinica koja obuhvata, po pravilu, područje jednog naseljenog mjesta.

(2) Katastarska opština se može formirati samo na području jedne jedinice lokalne samouprave.

(3) Područje katastarske opštine utvrđuje skupština jedinice lokalne samouprave na prijedlog načelnika opštine / gradonačelnika, uz pribavljeno pozitivno mišljenje Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove (u daljem tekstu: Republička uprava).

(4) Obilježavanje granice područja katastarske opštine vrši Republička uprava.

Član 33

Odluku o formiranju, ukidanju, promjeni područja i naziva katastarskih opština, donosi skupština jedinice lokalne samouprave na prijedlog načelnika opštine / gradonačelnika i uz pribavljeno pozitivno mišljenje Republičke uprave.

Član 34

- (1) O katastarskim opštinama u Republici vodi se registar.
- (2) Sadržaj i način vođenja registra iz stava 1. ovog člana propisuje Vlada uredbom.
- (3) Registar iz stava 1. ovog člana vodi Republička uprava.

VI - KAZNENE ODREDBE, PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35

- (1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje protivno odredbama čl. 2, 5. i 24. ovog zakona u službenoj upotrebi koristi naziv jedinice lokalne samouprave.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.500 KM do 10. 000 KM.

Član 36

- (1) Vlada će uredbu iz člana 10. ovog zakona donijeti u roku od godinu dana, a uredbe iz čl. 29, 31. i 34. u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Jedinice lokalne samouprave dužne su da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade statute sa odredbama ovog zakona.

Član 37

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o teritorijalnoj organizaciji i lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 11/94, 6/95, 26/95, 15/96, 17/96, 19/96 i 6/97) i Zakon o promjeni naziva opštine Foča i naseljenog mjesta Foča u Srbiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 25/93).

Član 38

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".